

ANDRA SÖNDAGEN I FASTAN

REMINISCERE

Epistel: 1 Tess. 4:1-8. Evangelium: Matt. 15:21-28., pred III: Mark 9:14-32, av Åke Malander

Gud, öppna hjärtedörren min, Låt Ordet gå i hjärtat in, Ditt rena Ord bevara där, Så att ditt barn jag alltid är. Ditt Ord rör vid min hjärtegrund, Gör kroppen frisk och själen sund. Ditt Ord ger gädje, tröst och frid Och salighet til evig tid. Ära ske Fadern och hans Son, Den Helge And på samma tron, Den heliga Treenighet, ske lov och pris i evighet. Amen

DEN KÄMPANDE TRON: JAG TROR. HJÄLP MIN OTRO!

När de nu kommer tillbaka till de övriga lärjungarna möter de raka motsatsen till förklaringsberget. De möter en man vars pojke är besatt och svårt plågad av en ond ande, de möter lärjungarna som står där mitt i en folkhop, och några skriftlärda som diskuterar med dem. Vad de diskuterade vet vi inte, men en inte alltför långsökt gissning är väl att dessa skriftlärda argumenterade mot deras tro på Jesus, och säkerligen utnyttjade de situationen med den besatte gossen. *Från förklaringsberget ner på jorden igen – till tvivel och otro!* Jesus förhör sig vad som pågår. Den olycklige, hårt prövade fadern berättar då för Jesus om sonens svåra lidande, och att lärjungarna inte kunde hjälpa dem. Lärjungarna hade alltså misslyckats och i stället hade man hamnat i diskussion med Jesu motståndare mitt i folkhoppen. Känns inte situationen igen som dagsaktuell på något sätt? Det kunde vara en bild av hur det kan se ut även i dag. Hur misslyckade måste inte dessa lärjungar ha känt sig, och hur uppgivet måste det inte ha tett sig för de tre som kom ner från berget.

Vi får också göra liknande erfarenheter. Varje söndag får vi vara på förklaringsberget – i Herrens sköna gudstjänst, i den evangeliska mässan, där Herren själv kommer oss till mötes i ordet och sakramentet och vi får tillbedja och lovsjunga honom, ja där vi i andanom får skåda Herrens härlighet. Stunden på berget tog slut för de tre, så gör den även för oss: *Från kyrkan ut i världen igen!* Där ute är det nu som det var då. Där möter vi tvivel och otro och ett ändlöst diskuterande och debatterande, vilket inte leder till tro utan snarare befäster otron. Kom ihåg, kära vänner, att vi aldrig kan argumentera och med goda skäl och motskäl ”bevisa” tron. Det vi eventuellt kan göra, och ibland bör göra, är att vederlägga uppenbara felaktigheter och oriktiga föreställningar, även om det många gånger verkar lönlöst, för vi vet ju att otron alltid kommer med nya invändningar. För mycket diskuterande leder lätt till att otrons och tvivelsjukans ande biter sig fast.

Otro och tvivel har en förlamande inverkan inte bara på det andliga livet som sådant utan även på kyrkornas och församlingarnas verksamhet i stort. Markus berättar att Jesus själv förundrade sig över människornas otro i sin hemstad Nasaret och att han på grund av otron inte kunde göra någon kraftgärning där. Nu hade lärjungarna fått prova på samma sak. De kunde inte driva ut den onde anden och befria pojken från hans plåga. Jesus ser allt detta, och han som är utan synd och helig och rättfärdig, han plågas av otron och dess frukter:

Du släkte utan tro! Hur länge måste jag vara hos er? Hur länge skall jag stå ut med er?

Beträffande pojken sjukdom skulle jordiska läkare naturligtvis uttala sig på annat sätt än evangelisterna. De skulle kanske tala om epilepsi och om skador på sinnesorganen. Men evangelisterna låter oss veta att här är en ond ande i verksamhet, och sådana verkligheter kan inte mänsklig forskning ge oss någon kunskap om, den kan vi bara få genom Guds Ord.

Där onda andar, demoner härskar, där far människan illa till både kropp och själ. Djävulen vill göra människan andligen både döv och stum – döv för Ordets förkunnelse och därmed också stum i bönen och lovsången.

Den onde anden kastade pojken än i elden, än i vattnet, och så kastas också många olyckliga människor i slaveriet under mörkrets furste mellan hopp och förtvivlan.

Vem kan hjälpa i sådan nöd? Det kan Herren Jesus. Nu är det dock så att nöden ofta får vara en Guds tjänare. Så var det med fadern här i texten. Nöden för sonen och ryktet om Jesus, om hans makt och hans vilja att hjälpa, drev fadern att söka Jesus. Den yttre nöden, nöden för sonen, drev honom till Jesus – och där fick han lära känna sin egen inre nöd, sin otro. Han berättar för Jesus om lärjungarnas misslyckande och så ber han: *Om du kan, så förbarma dig över oss och hjälp oss!* Och Jesus svarar: *Om du kan, säger du. Allt förmår den som tror.* Genast ropade barnets far: **Jag tror. Hjälp min otro!**

I förbindelse med Jesus stärks och växer den svaga tron. Han krossar inte brutna strån och släcker inte rykande vekar. Han reser upp och helar det brutna. Så sker det också här med faderns tro när han får tala med Jesus och lägga fram sin nöd för honom.

”Jag tror. Hjälp min otro.” Det kan låta som en motsägelse. Men nej, sådan är den sanna trons art och natur. Den tror på Jesus, och den känner samtidigt sin egen svaghet. Tron är inget förnuftsbeslut, ingen viljeinsträngning. Den är en Guds gåva, som bäst ryms i ett fattigt syndarehjärta som har förlorat all tro på sig själv och egen förmåga och därför endast har sitt hopp fäst vid Kristus. Och det är den tron, **den kämpande tron**, som övervinner de mäktigaste hinder, som tränger sig igenom de svåraste prövningar, som hos den kananeiska kvinnan i dagens evangelietext, hon som höll fast vid hundarnas rätt att få äta smulorna från deras herrars bord. Och Jesus säger om hennes tro, att den var en frälsande tro. Och det var den, därför att den satte allt sitt hopp till Jesus, Frälsaren.

När nu Jesus befäller att man ska föra den olycklige pojken till honom, då visste den onde anden vem han hade att göra med. *Så snart anden fick se honom slet den i pojken, och han föll till marken och vältrade sig och tuggade fradga*, men nu var det slut med hans makt. Jesus befäller: *”Du stumme och döve ande, jag befäller dig: far ut ur honom och kom aldrig mer in i honom!”* Den orene anden skrek och ryckte våldsamt i honom, så att pojken blev som livlös, men Jesus har kommit för att vi ska ha liv, och liv över nog, och han tog honom vid handen och reste upp honom, och han steg upp – som en fri människa.

På lärjungarnas fråga varför de inte kunde driva ut den onde anden svarar Jesus att detta slags andar bara kan drivas ut genom bön [och fasta].

Bön och fasta? Ja, det är en klassisk kristen väg. Genom trons bön och fasta stärks och fördjupas den inre sidan av tron. Glöm inte, att när Jesus talar om att vara beredd inför den yttersta dagens ankomst så varnar han för vällevnadens överflöd (Luk. 21:34). Och Paulus talar om hur han, för att inte komma till korta i kampen för frälsningens segerkrans, håller efter sin kropp och tvingar den till lydnad (1 Kor.9: 24-27). Verserna närmast efter vår text avslöjar för oss att lärjungarnas misslyckande inte bara berodde på människors otro, utan på att de också själva var angripna av en sjuka som kväver och förlamar tros livet. De tvistade med varandra om vem av dem som var den störste. Och så undervisas de av honom, som kommit, inte för att bli betjänad, utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för alla. Och han förklarar för dem, att de behöver omvändas och bli som barn om de ska komma in i himmelriket (Matt. 18).

På väg ner från förklaringsberget sa Jesus till lärjungarna att inte berätta vad de varit med om förrän han uppstått från de döda. Och de tre lärjungarna gick där och talade med varandra om vad Jesus kunde mena med detta – uppstå från de döda! De fick ingen klarhet i detta. De kunde inte förstå hans tal om sin förestående bortgång, att han skulle lida, dö och uppstå. De förstod inte hur han menade, men de vågade inte fråga honom.

Människosonen ska utlämnas i människors händer, och de kommer att döda honom, och efter tre dagar ska han uppstå.

Jesus, som nyss befriat en själ ur onda andars våld, talar här om en hela världens förlossning. Det var detta det gällde när Jesus blev människa. Här fanns en värld försänkt i synd, hemfallen åt Guds rättvisa dom, bunden av mörkrets furste, med Guds vredes moln svävande över alla människor. I denna förlorade och förtappade värld träder då fram **en** ur vårt släkte – den *ende* rene träder opp för *alla* de orene, den *ende* oskyldige för *alla* de skyldiga, den helige för de oheliga, den välsignade för de förbannade. Han ställer sig i syndares ställe och går i döden för våra missgärningar – men träder på tredje dagen fram ur graven som segerherren, som har utplånat alla våra missgärningar. Så har Herren förlossat oss *innan* vi ropat. Så har han öppnat himmelen för våra böner *innan* de kommit över våra läppar.

”Men de förstod inte vad han sade...” Det var vad ingen människa någonsin kunnat tänka ut. Det var vad Gud av evighet hade bestämt för vår salighet. Det är visst och sant. *I världen ingen enda är, Som kan min sorg fördriva, Förutom dig, o Herre kär, Du kan mig trösten giva. O Jesu, hjälp mig i min nöd, Du led för mig den bittra död, Så låt mig salig bliva. Amen.*